

Dergi Bilkent
Sayı : 30
ISSN 1305-5178
Aralık 2018

Bilkent Üniversitesi Adına Sahibi
Prof. Dr. Kürşat Aydoğan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editörler
Prof. Dr. Orhan Aytür
Dr. Öğr. Üyesi Örsan Öрге

Yayın Yönetmenleri
Levent Başara
Burak Tokcan

Kapak
Maria Brzozowska

Bilkent Üniversitesi
Rektörlük 06800
Bilkent, Ankara
Telefon : (312) 290 24 26
Faks : (312) 266 41 91
E-posta : dergi@bilkent.edu.tr
İnternet : www.bilkent.edu.tr
Yayıncı Sertifika No:27028

Tasarım ve Baskı
A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Oto Sanayi Sitesi, Yeşilce Mah.
Donanma Sok. No: 16
34418 Kağıthane / İstanbul
Telefon : (212) 281 64 48 pbx
Faks : (212) 269 53 27
E-posta : info@a4ofset.com
İnternet : www.a4ofset.com
Sertifika No:12168

**Bilkent Üniversitesi İletişim Ofisi tarafından
hazırlanan Dergi Bilkent, yılda iki kez
yayınlanır. Üniversitenin mezun kimlik
kartı sahiplerine ücretsiz gönderilir.**

İçindekiler

2 üniversiteden haberler

6 portre

Arkeoloji Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Dominique Kassab Tezgör

12 bir başarı öyküsü

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezun
Çağlar Günyaktı

16 yoga

Grafik Tasarım Bölümü Mezun
Buket Aran Barış

22 hizmet sektörü ve mühendislik

Endüstri Mühendisliği Bölümü Mezun
Alper Özdemir

26 bilkent'ten sonra

28 mezunlardan haberler

36 sınıf haberleri

37 bilkent senfoni'den haberler

Acı Kaybımız

Üniversitemizin kurucusu Prof. İhsan Doğramacı'nın (1915 - 2010) eşi ve Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Ali Doğramacı'nın annesi Ayser Doğramacı 10 Kasım'da vefat etti. Hanımefendi'nin ailesine, sevenlerine ve Bilkent camiasına başsağlığı dileriz.

Daha Sağlıklı Kampüsler İçin İşbirliği

Bilkent, Başkent ve Hacettepe üniversiteleri, üniversitelerin açık ve kapalı alanlarında sigara, diğer tütün ürünleri ve elektronik sigaraların kullanımının önlenmesi amacıyla ortak bir çalışma başlattı. Bu kapsamda düzenlenen "Tütünsüz Üniversite İçin Adım Adım" başlıklı basın toplantısı, üç üniversitenin rektörlerinin de katılımıyla, Hacettepe Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

Ekmel Özbay'a Prestijli Paye

Prof. Dr. Ekmel Özbay (Elektrik-Elektronik Mühendisliği ve Fizik Bölümleri), ABD merkezli **The Optical Society** (OSA) tarafından **Fellow** (en üst düzey üyelik) unvanına değer görüldü. Nanoteknoloji Araştırma Merkezi Direktörü Dr. Özbay, nanofotonik, fotonik kristaller ve metamatzemelere ilişkin üstün nitelikli araştırmaları dolayısıyla bu payeyi aldı. Dünya çapında 21.000 üyesi bulunan OSA, optik ve fotonik alanlarında bilimsel ve teknolojik ilerleme amacıyla faaliyet gösteriyor.

Öğrenci ve Mezunlar Yan Yana

Kariyer ve Mezunlar Ofisi, farklı bölümlerden öğrenci ve mezunları kampüste bir araya getirdi. Öğrencilerin profesyonel hayatla ilgili sorularının karşılık bulmasını ve çeşitli sektörlerden mezunların deneyiminden faydalanmasını hedefleyen buluşma, mezunların üniversiteyle bağının canlı tutulması amacıyla da taşıyordu. Etkinliğe katılan mezunlar, diploma yıllarına göre şöyle sıralandı:

Pelin Markirt (İşletme 2007), Beliz Görgül Korkut (İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı 2008), Eren Enacar Özüt (Uluslararası İlişkiler 2008), Baran Öcal (Endüstri Mühendisliği 2010), Ekin Karakuş Öcal (Hukuk 2010), Aysu Tırnova Erbil (İşletme 2011), Damla Işık (Psikoloji 2011), Aybike Yalçın İspir (Uluslararası İlişkiler 2011), Selin Güldamlasıoğlu (Bilgisayar Mühendisliği 2013), Efe Özenç (Hukuk 2013), Ece Çekiç (İşletme 2014), Simge Erzurumlu (Endüstri Mühendisliği 2014), Barış Şahin (Bilgisayar Mühendisliği 2014), Ömer Kavlakoglu (Bilgisayar Teknolojisi ve Bilişim Sistemleri 2015), Övgü Cansu Şahin (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği 2015), Ezgi Yıldız (Uluslararası İlişkiler 2015), Boran Aksoy (İletişim ve Tasarım 2016).

Erdal Arıkan'a Ödüller

Prof. Dr. Erdal Arıkan (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), enformasyon ve haberleşme kuramı, kutupsal kodlar ve kutupsallaştırma tekniklerine sağladığı bilimsel katkılar dolayısıyla **IEEE Information Theory Society** tarafından Claude E. Shannon Ödülü'ne değer görüldü. Söz konusu çalışmalarıyla Huawei'den onur ödülü de alan Dr. Arıkan'ın geliştirdiği algoritmalar, 5G teknolojisiyle uyumlu mobil aygıtlarda kullanılacak.

Öğrencilerimizin Başarısı

Müzik Bölümü 2. sınıf öğrencileri Emre Eröz ve Senay Uğurlu, uluslararası müzik yarışmalarından ödülle döndüler. Emre Eröz, İsviçre'de düzenlenen genç besteciler yarışması Pre-Art'ta ikinci oldu. Eröz, birincilik ödülü verilmeyen yarışmada çello, flüt, kontrbas, obua, piyano ve saksofon için yazdığı "Amnesia" adlı bestesiyle derece aldı. Senay Uğurlu ise Bulgaristan'da gerçekleştirilen bilgisayar destekli sanat ve tasarım yarışması Computer Space'de elektronik müzik kategorisinde üçüncülük ödülünü kazandı. "Labyrinth" isimli eseriyle sıralamaya giren Uğurlu, kategorisinin en genç yarışmacısıydı.

Bilkent Zirvede

Bilkent Üniversitesi, İngiltere merkezli eğitim danışmanlığı firması **Quacquarelli Symmonds**'ın (QS) dünya üniversitelerini mezun istihdam oranına göre değerlendirdiği sıralamada 251-300 aralığında yer aldı. Bilkent, yine QS tarafından yayımlanan ve dünyanın 50 yaşını aşmamış en iyi 150 genç üniversitesini değerlendiren sıralamada ise 51-60 aralığına yerleşti. Bilkent, her iki listede de en iyi dereceye sahip iki Türk üniversitesinden biri oldu.

Bilim Ödülü Kazandı

Dr. Öğr. Üyesi Urartu Özgür Şafak Şeker (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM), Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı tarafından verilen Aziz Sancar Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri'nde Teşvik Ödülü'nü kazandı. Dr. Şeker, sentetik biyoloji ve genetiği değiştirilmiş biyosistemlerin oluşturulması alanındaki bilimsel çalışmalarıyla bu ödüle değer görüldü.

Kızlara Burs Programı Sürüyor

Bilkent Üniversitesi, 2017-2018 akademik yılında başlattığı Kızlara Burs Programı'na 2018-2019 akademik yılında da devam ediyor. Bu program çerçevesinde, lise eğitimini Kalkınmada Öncelikli Yörelere Kapsamındaki İller'den birinde tamamlamış olup aynı ilde ikamet eden, liseyi içinde bulunulan yılda bitiren ve üniversite sınavında yüksek başarı gösteren kız öğrenciler arasından seçilenlere Bilkent Üniversitesi'ndeki lisans eğitimleri süresince burs verildi. Programa katılabilmek için, öğrencilerin girdikleri bölümün puan türünde ilk 10.000 içinde olma şartı bulunuyordu. Başvurular, üniversite sınavı sonuçları açıklandıktan sonra, <https://stars.bilkent.edu.tr/kob-burs> adresi üzerinden yapıldı. Değerlendirme sonrasında seçilen öğrencilere, programa destek veren kişi ve kuruluşlar tarafından burs sağlandı. Eğitim ücretinin tamamını karşılamayan yanı sıra aylık katkı bursu ve ücretsiz yurt olanağı içeren bu burslardan 8 öğrenci faydalananıyor. Ayrıntılı bilgilere <http://adaybilgi.bilkent.edu.tr/index.php/kizlara-burs-programi> adresinden ulaşılabilir.

Tarihten Sayfalar

Bilkent Üniversitesi öğrencilerinin 2017-2018 akademik yılında Türkiye Tarihi (HIST 200) dersi için hazırladığı projelerin ödül töreni 15 Ekim’de düzenlendi. 500’e yakın araştırma arasından birincilik ödülüne “Kurtuluş Savaşı’nın Unutulmuş Kalesi: Ziraat Mektebi”, ikincilik ödülüne “Yetimlere Cenneti Sunan Yer: Kamp Armen”, üçüncülük ödülüne ise “Ankara Birlik Tiyatrosu” başlıklı çalışmalar değer görüldü. HIST 200, bütün Bilkent öğrencilerinin alması gereken bir proje dersidir. 2011’den beri uygulanan bu aktif öğrenme modelinde farklı bölümlerden öğrenciler takımlar kurarak Türkiye tarihinde araştırılmamış konuları incelemekte ve makaleler yazmaktadır. Bu makalelerin altısı hakemli tarih dergilerinde de yayımlanmıştır.

Cumhuriyet İçin Koşuk

Beden Eğitimi ve Spor Merkezi’nin düzenlediği geleneksel Cumhuriyet Koşusu bu yıl 20 Ekim’deydi. 350’yi aşkın Bilkentli, Doğu ve Merkez kampüsleri birbirine bağlayan 1,923 kilometrelik bir parkurda koştu.

Gençlere Bilim Esintisi

Bilkent Üniversitesi, 10 Aralık’taki Nobel Ödül Töreni’yle aynı gün bir sempozyum düzenledi. Gençleri bilimle buluşturma amacıyla liselerin davet edildiği “Yaratıcılık Kültürünün Geliştirilmesi” başlıklı sempozyuma Fen Fakültesi ev sahipliği yaptı. Farklı bölümlerden öğretim üyelerinin 2018 Nobel Ödülü’nü kazanan bilim insanlarının araştırmalarına ilişkin sunumlar yaptığı etkinlikte İsveç’le canlı bağlantı gerçekleştirilerek Nobel Ödül Töreni de izlendi.

Sergilerden...

Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi Sanat Galerisi, 18 Ekim - 4 Aralık tarihleri arasında Sema Ilgaz Temel’in resim sergisine ev sahipliği yaptı.

Radyo Bilkent Mezunlarla

Radyo Bilkent, bünyesindeki öğrenciler ile daha önce radyoda görev yapmış mezunları buluşturdu. Barış Tunçbilek (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi 2000), Gözde Doğan (Uluslararası İlişkiler 2001) ve Aşkın Tokyay (Matematik 2017), genç arkadaşlarıyla Radyo Bilkent’teki anılarını ve güncel kariyer yolculuklarını paylaştı.

TÜBİTAK'tan Ödüller

Ahmet Şensoy

Engin Durgun

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Şensoy (İşletme Fakültesi) ve Dr. Öğr. Üyesi Engin Durgun (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM), TÜBİTAK Teşvik Ödülü'ne değer görüldü. Dr. Şensoy, finans alanına yayılan piyasa iç yapısı, sistematik risk ve finansal ağlar içerikli bilimsel çalışmalarıyla sosyal bilimler dalında ödül kazandı. Dr. Durgun ise hesaplamalı malzeme bilimi ve nanoteknoloji alanlarındaki yenilenebilir ve temiz enerji, çimento kimyası ve çevresel etkileri, üstün özellikli nanomalzeme öngörüsü ve uygulamaları konulu araştırmalarıyla mühendislik bilimleri dalında ödül aldı.

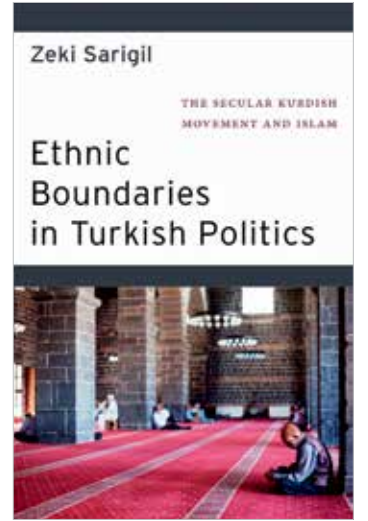
Üniversiteler ve Şirketler Bir Arada

Kariyer ve Mezunlar Ofisi, farklı sektörlerden önde gelen şirketler ile çeşitli üniversitelerin kariyer merkezi yöneticilerini bir araya getirdi. Öğrenci ve mezunların profesyonel hayata geçiş ve uyumları konusunda düşünce alışverişinde bulunulan etkinlik, Bilkent Otel ve Konferans Merkezi'nde gerçekleşti. Akbank, Aselsan, Huawei, IKEA, ING-Bank, Mercedes-Benz, Meteksan Savunma, PricewaterhouseCoopers, TAV Havalimanları Holding, Tofaş and Vestel gibi firmaların yer aldığı bu çalışmaya Abdullah Gül, Ankara, Bilgi, Bilkent, Hacettepe, Koç, Orta Doğu Teknik ve Sabancı üniversiteleri katıldı.

Öğretim Üyemizden Bir Kitap

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Zeki Sarıgil'in Türk siyasetindeki din ve etnik milliyetçilik ilişkisine odaklandığı **Ethnic Boundaries in Turkish Politics** başlıklı kitabı **New York University Press** tarafından yayımlandı. Eserinde etnik milliyetçi siyasetçilerin neden ve nasıl dine yakın ya da mesafeli pozisyon aldıklarını inceleyen Dr. Sarıgil, bu siyasi figürlerin dine karşı değişen tavırlarını kuramsal ve deneysel açılardan analiz ediyor.

Makine Mühendisliği Bölümü'ne Akreditasyon

Makine Mühendisliği Bölümü, farklı ülkelerin üniversitelerindeki mühendislik, bilişim, uygulamalı bilimler ve doğa bilimleri programlarının eğitim kalitesini değerlendiren ABET (**Accreditation Board of Engineering and Technology**) kuruluşu tarafından akredite edildi. Makine Mühendisliği Bölümü, ilk mezunlarını verdiği 2013 yılında değerlendirme sürecine dâhil olmuştur. 1932'de ABD'de faaliyete başlayan ABET, bugüne dek 32 ülkeden yaklaşık 800 üniversitede 4.000'i aşkın eğitim programına akreditasyon verdi. ABET, daha önce üniversitemizin Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği bölümlerini de akredite etmişti.

“The study of archaeology can be a springboard to a variety of professions.”

portre

Prof. Dominique Kassab Tezgör is the chair of the Department of Archaeology. She has been teaching at Bilkent since 1992.

Why did you choose to pursue an academic career?

Two reasons were behind my choice of an academic career. The first had to do with my father. From the time of his childhood, his dream was to teach literature. However, he didn't have the chance to realize it; he had to continue the family business instead. So he projected his dream onto me, and it was clear since I was a child that I would teach literature. I had neither much of an objection nor much of a motivation, but my mind was open to it.

The second reason was that my own dream was to be an archaeologist. As today, but much more so at the time I was studying, archaeology was a specialty, not a profession. One of the ways to practice it was to pursue an academic career, which I have done with pleasure. In a way, I was able to combine my father's dream and my own. It is one more reason to be grateful to my parents.

While you were studying philology and archaeology at the Sorbonne, you also took courses in the history of art and museology at the École du Louvre. How has that fit in with your profession?

In fact, I took those courses at the École du Louvre for my personal interest; I was not thinking of using what I learned there in my professional life. This school offers courses in the history of art period by period and covers all civilizations; students visit museums that have collections of objects from the periods/

civilizations they are studying to complete the courses. This provides a unique universal approach to art, and I have never regretted the extra workload that taking those courses involved. The knowledge I gained there turned out to be an important part of my research life as well as my teaching life.

Archaeologists and art historians often think that their fields are or should be separate. However, the two inevitably interact. An archaeologist encounters art history when studying the style of a sculptor, for example, and an art historian refers to archaeology to date an object or a technique. I use the art history background I acquired at the École du Louvre in some of my courses, such as Monumental Paintings or Greek Vase Paintings, or even in a more general course such as Greek Archaeology. I also like to make references to or comparisons with paintings or sculptures of later periods. For example, when discussing the Aphrodite of Cnidus, I will show Dali's painting with the same title, or I might show a vase painting of the battle in Troy and compare it with Picasso's "Guernica." Also, for a few years now I've offered a course in museum studies, and my own studies at the École du Louvre prepared me very well for that.

How did you make your way to Bilkent University?

I would say that my coming to Bilkent University was inevitable. When I learned that a university had been founded in Ankara, was English speaking, and had

a department of archaeology, I felt that it would be the place to go. At the time, I was abroad with my husband, but I knew that I would be back to Ankara soon and so applied to join the Bilkent faculty. However, I was far from imagining the impact that the university would have on my life.

How do you view the research and teaching atmosphere at Bilkent?

There is no doubt that the university's policy to encourage and facilitate research and publication plays an important role. And the fact that everyone is fluent in English guarantees the international level of the research. I see colleagues who are deeply involved in their research, traveling abroad to participate in international meetings. Many are creative; they initiate workshops in their departments on various topics, or invite guest speakers who can deliver appealing talks. Sometimes, the calendar of events is so full that activities overlap with each other. These activities create an emulative effect, encouraging everyone to meet the challenge set by others' initiatives.

Concerning the teaching, I would say that faculty members are really devoted to their mission. They make themselves available to students if they are in difficulty or need assistance, for example when they are working on projects. Students often express their appreciation for having approachable instructors and receiving the attention they need.

How does Bilkent's Department of Archeology distinguish itself among similar departments at other universities in Turkey?

I would say that the combination of several features of the department makes it different from others. First, without a doubt, the fact that we teach in English immediately makes us stand out. In Turkey, only two universities - Bilkent and Koç - have an undergraduate archaeology program in English, and only three - Bilkent, Koç, and Middle East Technical - have a graduate program in English. Nowadays, this is the only language that can be used in archaeology to reach an international audience. I myself usually give lectures in English - even in France - and write in English. Besides this linguistic advantage, most of our undergraduate courses have a small class size, with an ideal number of students, between 15 and 20; our graduate seminars have 8 to 10 students.

This means that we can take sufficient time to explain a subject fully and to answer questions, and also opens up the possibility of doing interactive courses. An additional thing to mention is the interesting fact that nearly all of the faculty members in the department have a different nationality, from the USA and Canada to Germany, England and France, as well as Turkey; some of us even combine several nationalities! Such a profile is probably unique in Turkey and maybe even at Bilkent. It immediately gives the students an international environment, which is in itself a form of education.

Could you tell us about your current research interests?

For many years, both during and since my doctorat d'État (State Doctorate) studies, I have worked on terracotta figurines of the western Aegean and Egypt. A combination of circumstances brought me to work on amphorae of Sinop and of the Black Sea more generally. These two topics are really different - different types of objects,

involving different techniques, functions and problematics - but I could never abandon either of them, so I alternate my research between one and the other.

Presently, I'm working on a corpus of amphorae produced in Black Sea centers during the Roman period. Although this is merely a catalogue, it leads to a better knowledge of the trade routes, since all of the amphorae were found in shipwrecks in the Black Sea; most of them started from or ended up at Sinop, which was a center, or even the main center, of Black Sea trade in antiquity. After I finish this project, I hope this year, I will return to the figurines of Myrina, a small city in western Anatolia, to learn more about the craftsmen who produced them and to try to understand how and why they sometimes signed their work.

You have also taught in Bilkent's Department of Fine Arts. How do your two disciplines interact?

I enjoyed being in the Department of Fine Arts for some years before my official appointment to the Department of Archaeology. I liked the atmosphere there, when the doors of the studios were open and I could see the students drawing an elaborate still life on a table in the middle of the room, or when they were at their easels

in the corridors, painting. It was also a chance for me to obtain information from my colleagues, since we in archaeology need the expertise of artists to understand a technique. For example, polychromy in Greek art is a topic that is attracting a lot of attention these days, with many studies focusing on it. In order not to make mistakes in our analysis, we obviously need to refer to the expertise of painters. In my own work, to visualize how amphorae were thrown or figurines molded, I have often consulted with ceramic artists. My colleagues in the Department of Fine Arts have generously shared their knowledge; we have even done some joint projects, such as the reconstruction of an antique kiln in the ceramics studio.

Recently, in the context of an international workshop on the topic of rivers in antiquity, my colleagues organized an exhibition of the works of their students called "Along the Rivers." Actually, archaeology cannot be separated from numerous fields of expertise, including chemistry and physics for analysis (of clay, marble, textiles, pollen, etc.), geology to understand the nature of a settlement, climatology to explain human migrations, and so on. This

is one of the reasons we're always happy to have students from other departments in our elective courses or our minor program, because their vision is different, but complementary.

You recently celebrated the 30th anniversary of your department. What can you tell us about it, and what do you foresee for the future?

The Department of Archaeology admitted its first students in the 1988 - 1989 academic year; it was established by Assoc. Prof. İlknur Özgen a short time after the university was founded. During our celebration on November 2, we enjoyed a warm atmosphere where alumni were able to meet with the faculty members again, in some cases after many years, and to establish relations with the current students. Several of our alumni made presentations on their lives after Bilkent. Some now have successful careers in the field of archaeology as academicians and heads of well-known excavations (including Çatal Höyük, Çadır Höyük, and many others), while others are working in a variety of other fields. It was very inspiring for the students to listen to their testimony,

showing clearly that there can be a future in many areas after graduation.

I believe that we should have as a target being a small but excellent department that will give students all the preparation necessary for a successful career. Turkey is itself an open-air museum, and the Ministry of Culture and Tourism is promoting Anatolia as a land of many civilizations. New museums are being constructed (the Troy Museum has just opened, with 2018 being designated "The Year of Troy"), old museums are being renovated, and archaeological and historic sites are being restored as vehicles to showcase Anatolia's uniqueness and attract more tourism. All these developments should remind students and their families that the study of archaeology can be a springboard to a variety of professions, as we have seen with our successful alumni.

Where has your department conducted excavations? Could you give us an update on them?

The department has had two major excavations sites, Kinet Höyük, directed by Assoc. Prof. Marie-Henriette Gates, and

Hacımusalar, directed by Assoc. Prof. Ilknur Özgen. For many years, these sites gave students an opportunity to do internships and obtain field experience. These projects have been completed, with experts in different fields now studying the finds;

several scholars from various countries have come to study the materials, giving synergy to our department.

Bilkent has also been involved in the excavation and publication of an amphora workshop in Sinop, a project of which I was the scientific director in collaboration with the Sinop Museum. Currently, Bilkent University and our department collaborate closely in the excavation of Labraunda, directed by Dr. Olivier Can Henry. A good number of students are participating in this excavation, which serves as a field school for them.

Would you name your favorite courses among those you have taught so far?

It's difficult to say, because I really like all the courses that I give. I very much enjoy teaching Museum Studies, because it's a very interactive course; we discuss the different requirements for making a museum successful, such as those pertaining to the building or the collections. The course on the Daily Life in Greece, from morning to evening and birth to death, is quite entertaining. I also feel genuine satisfaction when I teach a more theoretical course and

have the impression (hopefully not wrong) that the students have understood some important features of Greek art or Greek archaeology, which is my specialty.

You speak good Turkish. Has it been difficult to learn and speak the language?

I can get along well enough in daily life. But I do find Turkish very difficult, because of all the suffixes that have to be added in the right order, with the right vowel in the right place: "Don't you want water? / Su is-te-mi-yor-mu-sunuz?" Every word has a compulsory place in the order of the sentence, without much room for imagination or improvisation. I took lessons but since then have been learning mainly during excavations or other work situations where I can't speak anything but Turkish. I have difficulties at a higher level of language, but I'm trying to overcome them by practicing more.

What are your hobbies outside of your academic life?

I don't have a single hobby to which I dedicate all my free time. In my private life there are activities that I especially like

and try to improve in. For example, I have an interest and pleasure in discovering new dishes and cooking them, in composing harmonious menus and setting the table with simple but original decorations. I like outdoor activities, walking, traveling and exploring small, authentic places. Actually Turkey is the ideal place for this.

Is there anything else you think our readers would like to know about you?

I have regularly interrupted the course of my career to live in various countries due to my husband's work. But even if there has been some professional inconvenience because of these gaps, there have also been some major advantages. I could use a large part of my time to work on publications: if I was in a place with a good library dedicated to my field of study, it was easy; if that was not the case, I carried boxes of photocopies around. That is how I could eventually publish the results of the excavation of the amphora workshop in Sinop and the proceedings of a symposium on Black Sea amphorae and their trade.

Such a life could be demanding at times, but it was also stimulating and enriching to make such changes, to adapt to many

different environments, to make new friends and to discover different values and ways of living. My most challenging and unforgettable experience was without doubt the two and a half years that we spent in South Korea, where I taught at a Korean university in Seoul. I remember that I had to use a wooden seal with my initials in the Korean alphabet to sign papers. I'm grateful to my husband for having given me this opportunity to live in many different countries and for having supported my work wherever we were.

How would you advise students who are intending to have careers in archaeology?

My first advice would be that they do a little investigation to learn more about archaeology and its different facets, in order to make a better choice in charting the direction of their studies. As I've already mentioned, archaeology is not only digging or studying pieces of ceramics in an underground storeroom: it embraces museums, site preservation, and cultural heritage as well; students who also like art and are talented may eventually go into restoration. Then, I would tell them to enlarge their

general culture: wherever they go for vacations, in Turkey or abroad, they should visit the sites and the museums, and they should watch videos and documentary films on archaeology. I certainly would not discourage them from reading about archaeology, but I think that they should be selective in their reading; it would be best to make sure that they first choose the books on their instructors' reading lists. Lastly, they should place importance on improving their English and learning other languages.

Who is Dominique Kassab Tezgör?

Prof. Dominique Kassab Tezgör was born in France. She received her Ph.D. in Ancient History and Civilization from the University of Paris IV-Sorbonne and her Docteur d'État in Classical Archaeology from the University of Dijon. Her specialties include Greek and Roman art and archaeology as well as ceramics and terracottas and the amphorae of Sinop and the Black Sea area. She also holds two diplomas (History of Art and Museology) from the École du Louvre in Paris. Dr. Kassab Tezgör serves as chair of the Department of Archaeology.

“Üzerinde çalıştığınız ürünün 1 milyarı aşkın bilgisayarda kullanılacak olması, verdiğiniz her kararın fazlasıyla düşünülmesini gerektiriyor.”

Microsoft'taki 20. yılını geride bırakan mezunumuz Çağlar Günyaktı (Bilgisayar Mühendisliği 1995 lisans, 1997 yüksek lisans) ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Bilgisayar mühendisliğine ilginiz ne zaman başlamıştı?

İlkokul, ortaokul ve liseyi Ankara'da okudum. Ankara Anadolu Lisesi'nden 1990 yılında mezun olduktan sonra Bilkent Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği'ne burslu girdim. Bilgisayarlara düşkünlüğüm çok genç yaşlarda başlamıştı. Ailemin bana ilk bilgisayarım olan Commodore 64'ü alması, bilgisayar mühendisi olma fikrimi iyice pekiştirmişti. Okuduğum kitaplar, lisede de bilgisayara erişme şansının olması ve aldığım dersler, üniversiteye girmeden önce bir temel oluşturmama yaramıştı.

Lisans eğitiminiz sonrasında hangi adımları attınız?

1995'te lisans eğitimimi tamamlayıp aynı bölümde yüksek lisansa devam ettim. Bilkent'te okurken eğitime yurt dışında devam etmeyi kafama koymuştum. ABD'deki üniversitelere doktora başvurusu yaptığım ve aldığım kabulleri iki üniversiteye indirdiğim sırada Microsoft'un Türkiye'ye bilgisayar mühendisi almak için geleceğini öğrendim.

Doktora ve Microsoft arasındaki seçimi nasıl yaptınız?

Microsoft'un mülakatlarına başvurmaya karar verdim. Şansımı denemek istiyordum. İlk olarak telefonla, ikinci etapta İstanbul'da yüz yüze mülakat yaptılar benimle. Birkaç gün sonra Seattle'a üçüncü mülakat davetini aldığımda "Yeter artık!" dediğimi hatırlasam da fikir değiştirip orada yaşayan arkadaşlarımı görmek ve mülakat bahanesiyle biraz tatil yapmak için ABD'ye gittim.

Görüşme öncesi Microsoft'un kampüsünü ve çevresini gezdim. Microsoft'ta çalışan diğer Türkler ile tanıştım. Onlardan duyduklarım ve tüm gün süren mülakatlarda edindiğim gözlemler sonucunda şirket kültürünün çok iyi olduğunu gördüm. Beni görüşmeye alan kişilerin ürettikleri ürünlerin topluma katkısını duyunca oldukça etkilendim. Hemen ertesi gün iş teklifi aldığımda çok sevinmiştim; ama aynı zamanda kafam karışmıştı. Doktora mı, yoksa iş hayatı mı? İkisinin de artılarını ve eksilerini düşününce ileride keşke dememek için Microsoft'un teklifini kabul ettim. Memnun kalmadığımda her zaman için doktora eğitime geri dönebileceğimi biliyordum.

Microsoft'ta hangi departmanda çalışmaya başlamıştınız? Şirketteki ilk gününüzden neler anımsıyorsunuz?

İş teklifini Windows grubunda yazılım kalite mühendisi olarak almıştım. Üniversite hayatım boyunca Unix/Solaris sistemleri kullandığım için Windows bana çok yabancıydı; ama yeni şeyler öğreneceğim için oldukça heyecanlıyım. İlk gün, benim gibi 100'ü aşkın yeni çalışanın oryantasyon günüyü. Bize şirketle ilgili genel bilgiler verildi ve kimlikler dağıtıldı; ancak bana kimlik kartı verilmedi.

Günün sonunda görevlilere durumu anlattım; onlar da beni anons etmelerine rağmen gelmediğimi söylediler. Sonra anlaşıldı ki benim adımla farklı telaffuz ettikleri için ben anonsu anlamamışım. Bu bana ders oldu ve e-posta adresime isminin okunuşunu (Chaal) ekledim. Hâlen inatla İngilizce takma ad almayıp Türkçe ismini koruyorum. Her toplantıda ve tanışmalarımda isminin okunuşu konu oluyor.

Microsoft bünyesinde hangi kademelerde ilerlediniz?

Microsoft'taki 21 yıllık profesyonel iş hayatımın 19 yılını yönetici olarak geçirdim. Windows işletim sistemi ekibinin farklı gruplarında kalite grubu takım liderliği ve yazılım geliştirme grubu takım liderliği yaptım.

2000'li yılların başında Windows güvenliği konusunda yeni bir grup kurulduğunu öğrenince o konuda çalışmak üzere başvurduğum ve kabul aldım. Windows'a ürün aktivasyonu özelliğini ekledim. Ürün anahtarı ve kullanıcının bilgisayar donanımıyla ilgili bilgilerini Microsoft'a aktararak lisans geçerliliği onaylanıncaya kadar programın kullanımını kontrol altında tutan bu özelliğin piyasada yaptığı etki neticesinde önce liderliğe, sonra da müdürlüğe yükseldim. Windows'un birtakım yeni özelliklerinin sorumluluğu da bana verildi.

Daha sonra Windows kurumları, çözüm üretici servisleri, OneDrive ve Sharepoint gruplarında yazılım mühendisliği gruplarını yönettim. Şu ana kadar ABD içinde ve dünyanın değişik ülkelerinde geçerli olan 15'in üzerinde patentim var. Bu patentlerin çoğu güvenlik yazımları üzerine.

Güncel görevinizin açılımlarından bahsedebilir misiniz?

Son 3 yıldan beri Windows Defender yazılım mühendisliği grubunun yöneticiliğini yapmaktayım. Teknik konulardaki kararların verilmesi benim sorumluluğumda olduğu için günlerimin büyük bir kısmı toplantılarla geçiyor. Yeni çıkacak ürünlerin teknik vizyonu, mimarisi, grup bütçesi, eleman alımı, grup çalışanlarının kariyer yönetimi,

müşteri toplantıları ve benzeri birçok konuyu kapsar bu toplantılar. Bazen mesai dışında, gecenin geç saatlerinde, Hindistan'daki ve İsrail'deki gruplarımızla Skype toplantıları da yapıyoruz.

Uzmanlık alanınız olan siber güvenlik hep gündemde olan bir başlık. Sanal tehditlerden kaçmak olanaksız mı, yoksa basit birkaç önlemlle daha rahat bir internet ve mobil deneyimi yaşanabilir mi?

Hayatımızı kolaylaştıran her teknolojinin riski vardır. Bunun için güvenlik konfigürasyonlarına çok önem vermek gerekiyor. Kişisel ve finansal bilgilerinizi nerelerde tutuyorsunuz? Size ait bilgilerinizi kimlerle paylaşıyorsunuz? Kullandığınız şifreleri belirli zaman aralıklarıyla yeniliyor musunuz? Bunlar bayağı önemli.

Eski çağlarda ülkeler silahla fiziksel savaşa girerdi. Sonra soğuk savaşlar başladı.

Şimdiki savaşlar siber ortamda. O yüzden bilgilerinizi kolay tahmin edilemeyecek ve düzenli değiştirilen şifrelerle korumalısınız. Bilgisayarlarınızda antivirüs ürünü devamlı çalışıyor olmalı. Yazılım programlarının güncellemelerini yüklemeyi unutmayın. Zorunda olmadığınız sürece özel bilgilerinizi sosyal medyada paylaşmaktan kaçın. Size gelen e-postalara çok dikkat edin. Gönderenin adresi, e-postaya eklenmiş olan dokümanlar ya da e-postanın içeriği gerçek olmayabiliyor. Küçükken bize annelerimiz "Tanımadığınız insana kapıyı açmayın!" derdi ya, işte aynı şey şimdi de geçerli. Tanımadığınız kişilerden gelen e-postalardaki dokümanları açmayın.

Sektörünüzde rekabet hangi parametreler üzerinden yürüyor?

Devamlı inovasyon yapmalı ve insan hayatını kolaylaştıran çözümleri çok hızlı bir şekilde müşteriye ulaştırmalısınız. Sadece bir problemi çözmek yeterli olmuyor; baştan sona gelişen tüm ürün sürecini düşünmek önemli. Çözümünüz kullanıcılara nasıl ulaşacak? Var olan özellikleri nasıl etkileyecek? Çıkabilecek sorunlara karşı yeterli materyal ve kişi desteği var mı? Destek masrafları ne kadar olacak? Kullanıcıların yorumlarını otomatik olarak nasıl alabileceğiz?

Dünyaya yayılacak ürünleri yaparken tüm bunları ayrı ayrı düşünen Microsoft, birçok yeni şirketin başarılı olmasında stratejik rol oynamıştır. Windows'un kullanım kolaylığı ve sağladığı özellikler, insanların evine kişisel bilgisayar almasına yardımcı oldu. Bilgisayarlarda çalışan internet tarayıcılarıyla dünyanın farklı yerlerindeki bilgilere eriştiler. Çok fazla bilgi olunca arama motorları ortaya çıktı.

Bilgisayar kullanımı daha da artınca şirketler reklamlarını basılı medyadan dijital ortama taşıdı.

Bu durum, dijital reklam üzerinden para kazanan şirketleri ortaya çıkardı. İnsanlar mağazadaki fiyatlardan çok daha ucuza bilgisayar aracılığıyla evlerinden alışveriş yapmaya başladılar. Yeni filmleri bilgisayardan seyrettiler. Telefonlarını bilmedikleri eski dostlarını sosyal medyada buldular. Bütün bunlar Microsoft'un yaptığı ürünlerin kişilerin evine ve hayatına girmesiyle gerçekleşti. Her bir hizmet veya ürün insan hayatını kolaylaştırmaya yönelik olmalı.

Teknolojinin bugünkü hızına nasıl uyum sağlıyorsunuz?

Elimizdeki çözüm araçları değiştiği için biz de yazılım mimarisini ve kullanıcı tecrübesini daha da geliştirdik. Donanımın sınırları bulut teknolojileri sayesinde aşıldı. Artık her zaman ve her yerde bilgilerinize cep telefonunuzdan, tabletinizden erişebiliyorsunuz. Aynı anda milyonlarca insan olimpiyat karşılaşmalarını seyredebiliyor. Bilgilere dünyanın her tarafından eş zamanlı ulaşılabilir. Müthiş şeyler bunlar.

Yenilikçi teknolojileri yaratmak için bilgilerimizi devamlı güncellememiz gerekiyor. Bunun için zamanımın bir kısmını kişisel gelişime ayırıyorum; kurum içi ve dışındaki konferanslar, teknoloji eğitimlerini anlatan internet siteleri, yeni çıkan kitap özetleri ve piyasa araştırmalarıyla kendimi yenilemeye çalışıyorum.

Bir üst düzey yönetici olarak günlük ajandanıza neler yazıyorsunuz?

Sabahları 6:30 gibi kalkıyorum. İlk işim gece boyunca gelen e-postaların ve soruların üzerinden kısaca geçmek. Acil bir konu yoksa, kızımı okula bıraktıktan sonra, spora gidiyorum. Toplantılarım genelde 10:00 gibi başlıyor, akşam 16:30'a dek sürüyor. O gün yapmam gereken işleri 19:00'a kadar bitirip bir sonraki günün planını yapıyorum. Bazen işten çıkmam 20:00'yi buluyor. Bazı geceler, daha önce de değindiğim gibi, 23:00 gibi evden tekrar toplantılara bağlanmam gerekebiliyor. Gün içinde boş zamanım olursa kendimi geliştirmek için kitap okuyor veya eğitim videoları seyre diyorum.

Dünyanın her yerinden müşteriye sahip olmak iş modellerinizi nasıl etkiliyor?

Üzerinde çalıştığınız ürünün 1 milyarı aşkın bilgisayarda kullanılacak olması, verdiğiniz her kararın fazlasıyla düşünülmesini gerektiriyor. Ortaya çıkan ürünler global olduğu için ülkelerin kanunlarına, dillerine, jeopolitik konumuna uygun üretim yapmanız lazım. Kullanıcıyı uyarmak amacıyla kullandığınız görseller bile bazen değişik kültürler tarafından yanlış anlaşılabilir. O yüzden sırf bu konuda çalışan gruplarla devamlı iletişimde olmamız gerekiyor.

Çok yakın geçmişten bir örnek vereyim. Avrupa'da bu yıl yürürlüğe giren Avrupa Birliği (AB) Genel Veri Koruma Tüzüğü dünyanın birçok yerinden farklı. AB vatandaşları, kişisel verilerini izinsiz kullanan kuruluşlardan korunacak; hangi bilgilerin nerede ve nasıl paylaşıldığı konusunda söz sahibi olacak. Biz de benim grubumun yaptığı bulut mimarisini ve yazılımını bu yeni düzenlemeye göre değiştirdik.

Microsoft gibi küresel bir markada 21 yıl çalışmanın sırrı ne olabilir?

Doğrusunu söylemem gerekirse ben hiç bu kadar uzun çalışmayı düşünmüyordum. Kafamda üç yıl çalışıp Türkiye'ye geri dönmek vardı. Hatta babama "Nasıl aynı yerde 35 yıl çalıştın, hiç mi sıkılmadın?" diye takıldım. Oysa Microsoft'a girdikten sonra anladım ki iş ortamı çok önemli: çalıştığınız konuların topluma pozitif etkisi, mesai arkadaşlarınızın kapasitesi, şirketin sizin gelişiminiz için ne yaptığı ve çalışmalarınızın karşılığını almanız. En büyük şansım, bunların karşılığını Microsoft'ta bulmuş olmamdır.

Genç mühendis adaylarına önerileriniz var mı?

Güzel bir soru. Bunu ben de işinde başarılı herkese sorarım. Benim için en önemli şey şudur: Öğrenmeye devamlı aç olun, meraklı olun, soru sormaktan ve fikirlerinizi paylaşmaktan çekinmeyin. Kendinizi hep yenileyin. Yeni teknolojileri kendiniz deneyin, ufak projeler yapın. Çok çalışmak sizi yıldırmaz; çalışmanızın karşılığını er geç alacaksınız.

Amerika'da Bilkentliler ile iletişim içinde misiniz?

Microsoft içindeki Bilkent Üniversitesi mezunlarını yılda birkaç sefer bir araya getirmeye çalışıyoruz. Hem bir ağ kurmak hem de birbirimizden bir şeyler öğrenmek iyi oluyor. Microsoft'a doğrudan Türkiye'den transfer olan ilk grup bizdik ve bu 10 kişilik grubun 9'u Bilkent mezunlarıydı. Önceden dediğim gibi Microsoft'a geldiğimde Türkler vardı zaten orada çalışan. Onlar genelde ABD'de lisans ya da lisansüstü eğitim almış olan kişilerdi. Burada yaşayan sınıf arkadaşlarımla da görüşüyorum.

Geçtiğimiz yıl Bilkent'te bir konferans vermiştiniz. Kampüse dönünce neler hissettiniz?

Okulun çehresi epey değişmiş. Tanıdık yüzleri görmek güzeldi. Öğrencilik yıllarımı hatırladım. Önceki mezunların bize yaptığı konuşmalar aklıma geldi. Umarım kendi tecrübelerimi aktarmamın yeni mühendislere katkısı olmuştur. Bilkent Üniversitesi bana sadece bir meslek kazandırmadı; bilgiye ulaşmak için ne yapmam gerektiğini, çalışma disiplini öğretti. Bilkent'ten mezun olup piyasaya geçtiğimde anladım ki okurken bize sağlanan eğitim kalitesi, teknoloji ve çalışma ortamı, değişik ülkelerdeki iyi okullardan çok daha üstünmüş.

Şimdi bizim yapmamız gereken, dünyanın neresinde olursak olalım, Bilkent'te okuyan yeni nesillere yardımcı olmak. Bu fikir, deneyimlerimizi paylaşarak ya da onların eğitim masraflarına üniversitemizin burs projeleriyle bir nebze destek vererek gerçekleştirebilir. Unutmayalım ki şu anda bulunduğumuz pozisyonları, sosyal refahımızı Bilkent Üniversitesi'nde aldığımız eğitime borçluyuz.

Çağlar Günyaktı sosyal hayatta nelerle uğraşır?

Düzenli olarak spor yapmaya çalışıyorum. Onun haricinde fotoğrafçılığa ilgilim var. Birçok değişik yere fotoğraf makinemle giderim. Ailemle seyahat etmeyi ve tarihi yerleri gezmeyi seviyorum. Afrika ve Antarktika dışında 5 kıtada 30'u aşkın şehir gezdim. Her yaz Türkiye'yi kısa bir süre bile olsa ziyaret etmeye çalışıyorum. Seattle'daki bazı yardım kurumlarına ve Türk birliği etkinliklerine destek olmaya gayret ediyorum.

“Yoga, kendinizi
duymanın yolunu
açar, ruhunuzun
sesini öne çıkarır.”

yoga

*1998’den bu yana yogayla ilgilenen
Buket Aran Barış (Grafik Tasarım 2001),
30. sayımızın konuklarındandı.*

Yogaya nasıl başladınız?

6-7 yaşındayken! Belki hatırlarsınız, 80'lerde videokasetler vardı. Annemlerin kiraladığı bir filmin sonunda yoga reklamları görmüştüm. Ta o zamanlardan aklıma girmiş demek ki. Hatta bazı arkadaşlarım küçükken onlara zorla yoga hareketleri yaptırmaya çalıştığını anlatır.

1998'de İranlı bir yoga öğretmeniyile tanışmıştım. Ankara'da yoga dersi veren tek kişiydi belki de. İki yıl onunla devam ettim. Onun sayesinde ilk Hindistan yolculuğumu gerçekleştirdim. Sonrasında hayat yollarımızı ayırdı. İlerleyen zamanda Vivekananda eğitimlik sertifikasını aldım. Türk Japon Vakfı'nda Hatha Yoga dersi vermeye başladım. Ders vermeye devam ederken bir yandan Vinyasa Yoga eğitimimi tamamladım.

Nisan 2005'te Esra Banguoğlu'nun 2 günlük Kundalini Yoga çalışmasına katıldım. Kundalini'den çok etkilenmiş ve içsel anlamda aradığımı bulmuştum diye düşünüyordum ki Esra'nın Amerika'ya yerleşeceğini öğrendim. Benim için büyük hayal kırıklığıydı oldu.

Bunun üzerine başka nerede eğitim alırım diye internetten araştırmaya başladım. Kundalini Research Institute (KRI) o sene ilk defa yoga öğretmenleri yetiştirmeye başlamıştı. Bu bilgi ilgimi çekince ben de bankadan kredimi çekip kendimi ilk uçakla Hindistan'a attım. Uzun soluklu bir eğitim süreciydi. Birinci seviye için 2005 yılında bir buçuk aylık bir eğitim aldım. Beş modülden oluşan ikinci seviye eğitimini 2009'da başlayıp ve 2013'te bitirdim. O dönemden beri Kundalini Yoga'ya devam ediyorum.

Yogaya başlamak için bir eğitim ve felsefe araştırmasına girmek gerekir mi?

Hayır, o kadar derine inmeye gerek yok. Meraklıysan önce bir git bak, dene, ders al; ama sertifikası olan, uzman bir hoca bul. Birçok yoga modeli var; hangisinin sana yakın olduğunu gör. Yoga bir kalp sesidir, bir yoldur. Kalbinin sesini takip et. Yogadaki amaç bütünlüktür; ilk önce kendinle bütünlüşmektir. Bu şekilde kalbinin sesini daha rahat dinleyebilirsin.

Kendinle bütünlüşmeni engelleyen, seni kendinden uzaklaştıran o kadar çok ses var ki dışarıda... Hayat çok hızlı akıyor, sürekli bir koşturma içerisindeyiz. Hep bir yerlere yetişmeye çalışıyoruz. Sinir sistemimiz böyle bir hızla alışık değil. Bir de bilinçaltımız küçüklükten bu yana o kadar olumsuz şeyle dolu ki yoga bunu fark etmeye ve gerekirse değiştirmeye yardım eder.

Yogayla ilgilenenler sosyal medyada olanaksıza yakın pozlar paylaşabiliyor. Bir insanın fiziksel durumu yogaya başlamanın neresinde?

Doğru, internette ipin ucu kaçmış durumda. Oraya ayrıca değineceğim. Yoganın merkezi farkındalıktır. O kadar esnek olsanız, ayak parmağınızı ensenize değdireniz ne olacak? Yoganın birincil amacı esneklik olsaydı her jimnastikçi ermiş sayılırdı. Seçtiğiniz hoca önemli. İyi bir hoca, bir rahatsızlığınız varsa, zayıf yönünüzü zorlamayacak hareketlere yönleltecektir sizi.

İyi bir hoca derken neyi vurguladınız? Bir iki günlük eğitimlerle hocalık sertifikası veren yerler görüyoruz çünkü.

Yoganın popülerliği arttığı için işin maddi boyutu farklı bir konuma geldi. Birkaç günlük eğitimlerin çoğu ticari birer yanılgıdan ibaret bence. O iş öyle kolay değil. Saygın enstitüler var, onların 200-300 saatlik belirli eğitim süreçleri var. Benim ekolüm olan Kundalini Yoga'da önce KRI sertifikası var mı diye bakılır. O sertifikayı da ha deyince alamazsın. Hindistan'da sabah 3 buçuktan akşam 9-10'a kadar eğitim alırdık ki bir garantisi yoktu sonunda ne olacağını. Sınava girersin, başarırsan geçersin, yoksa geçmiş olsun.

KRI her hareketin saniyesini bile gösteren bir kılavuz verir; fazlasını yapmazsın. Her şeyin bir yöntemi var. Her yerin bu kadar özenli olduğunu düşünmüyorum. Yoga popüler kültürde iyi eğilme, güzel

bükülme gibi görünüyor; fakat işin özü kesinlikle bu değil. Önceden de dediğim gibi bir farkındalık getirir yoga. İçerinizde biri var ve sizinle konuşmak istiyor; fakat biz o kadar dışındayız ki çemberin ve hayatta öylesine süratli akıp gidiyoruz ki bir şey duyamıyoruz. Yoga, kendini duymanın yolunu açar. Başkalarının etkisinde olmak yerine öncelikle ruhunuzun sesini öne çıkarır.

Yoganın sizin üzerinizde nasıl etkileri var?

Biz derslerde hareket, meditasyon ve nefes pratiği yapıyoruz. Asıl yoga dışarıda, hayatın içinde. Öğrencilik de, evlilik de, çocuk da yogadır. Örnekleri çoğaltabiliriz. Yoga bir öğrenme sürecidir, bakış açının değişmesidir. Günlük olaylarda kendini kaybetmemek, kendinin farkında olmaktır. Ne bileyim, trafikte biri seni sıkıştırırsa sakın olabilmek, belki onun da bir sorunu ya da acelesi olabileceğini düşünebilmektir. Olaylar altında yatan dersi görebilmektir. Mutlaka ruhani bir şey aramaya gerek yok. Yoga size ilham verir. Dünyadaki en karmaşık şey bedenimiz ve biz onu kullanmayı bilemiyoruz; onun sınırlarını keşfedemedik. Beynimizin %10'undan faydalanabildiğimize dair bir yazı okumuştum. Acaba daha çoğuyla neler yapabiliirdik? Ben Kundalini Yoga'yı bir kılavuz olarak görüyorum. Bu kılavuzun sistemi mutlu olma, sağlıklı olma ve kutsal olma üzerine kurulmuştur. Bunlar, doğuştan gelen üç temel hakkımızdır.

Yogada öne çıkan ruhsal ve bedensel pratikler hangileri?

Benim ilk başladığım Hatha ve Vinyasa tarzı yogalarda "asana"lar, yani hareketler

ön plandadır. Güneş selamıyla vücudu ısıtıp hareketlere geçersiniz ve derin dinlenmeyle bitirirsiniz. Raja Yoga'da zihin kontrolü öne çıkar. Ağırılık meditasyona verilir. Kundalini Yoga'da ise asana, nefes ve meditasyon bir bütündür. Derslerde hepsini bir arada kullanırız. Sadece iskelet sistemine veya zihne yönelik çalışılmaz. Amaç sinir sistemini güçlendirmektir.

Derin dinlenme meditasyon anlamına mı geliyor?

Hayır, meditasyonu ayrı uygularsınız. Kundalini Yoga dışındaki türlerde asanalar,

nefes ve meditasyon için ayrı zaman aralıklarına ihtiyacınız vardır; toplamda en az beş saatinizi yoga ve meditasyona adanmanız gerekir. Bunları her gün yapmalısınız ki etkilerini görebilesiniz. Kundalini Yoga'da bu süreç daha farklıdır; az önce anlattıklarımı yarım saat ya da bir saat gibi daha kısa bir sürede tamamlarsınız. Bu süre de seçtiğiniz "kriya"ya, yani asana serilerine bağlıdır. Nefesler serilerin içindedir. Zaman zaman "mantra"ları hareketlerle beraber kullanırız. Genelde meditasyonu sonda yapar ve derin dinlenmeyle dersi bitiririz. Bu arada mantra, zihinsel titreşimi uyumlayan ve kontrol eden ses akımıdır;

titreşimdir. Man (zihin) ve tra (titreşime uyumlama) şeklinde düşünürsek gitarı akort etmek gibidir.

Seriler, Yogi Bhajan'ın zamanında yaptırdığı kayıtlı serilerden oluşur. Her ders dinamiktir. Bazı seriler uzun, bazıları 15 dakika kadar kısa olabilir. Her neye ihtiyacınız varsa, hayatta nerede takıldıysanız, ona göre seri seçebiliriz. Birçok yoga deneyimimden sonra Kundalini Yoga'da istediğiniz farkındalığa daha kısa sürede ulaşabildiğini söyleyebilirim. Dolayısıyla hayatımda daha etkili olduğunu düşündüğüm için bu ekolu takip ediyorum; çünkü insan kendisiyle birlikte olabilirse yenilmez oluyor. Karşınıza neredeyse her gün bir sınav çıkıyor. Ya kaçarsın ya bir parçası olursun bu döngünün. Ben kaçmayanlardanım. Beni rahatsız eden her şeyle yüzleşirim.

Anlattıklarınızdan yola çıkarak yoganın vazgeçilmezi Hindistan'dır diyebilir miyiz?

Bu 3.000 yıllık öğreti nereden çıkmış diye Hindistan'ı tabii ki merak edersiniz; fakat yogada ilerlemek için Hindistan'ı seçmek zorunda değilsiniz. Hindistan değişik bir yerdir. Ya âşık olursunuz ya da nefret edersiniz. Ben ilk gruptanım. Nefret edip ilk uçakla dönen arkadaşlarım da oldu, kalıp çok seven de.

Peki siz neden sevmiştiniz Hindistan'ı?

Her şey bütün çıplaklığıyla, tüm çirkinliği ya da güzelliğiyle ortadadır. Hindistan'da 3 saatlik bir otobüs yolculuğu bir gün bile sürebilir. Benim

başıma geldi. Baktım olmayacak, durumu kabullendim, koltuğa kıvrıldım ve diğerlerinin sinirden köpürüşünü izledim. Sonunda gideceğimiz yere vardığımızda kabullenişin ve sadece var olabilmenin hafifliğini deneyimledim. Kafamda program yapıp işler o doğrultuda yürümediğinde sızlanmamayı öğrendim. Görmek istersen hayat çok fazla ders sunuyor aslında.

Hindistan'daki akış için biraz uç ve üzücü bir örnek vereyim. Kardeşimle son gittiğimizde eğitimdekilerden Amerikalı bir çiftin 12 yaşındaki oğlu Ganj nehrine kapılmıştı. Herkes öldüğünü kabullenmiş olsa da bedenini arayıp bulmak istiyorlardı. Bir hafta sonra hiç olmayacak bir yerde biz bu bedenle karşılaşmıştık. Koşup polisi bulduk ve hararetle durumunu anlattık. Polis ise "Sakin olun, olur böyle şeyler." dedi ve arkasını dönüp gitti. Türkiye'de bu olay nasıl cereyan ederdi ya da polisten beklediğim tepkiyi görseydim gerçekler değişecek miydi? Konuyu şuraya getiriyorum: Hindistan'da her şey o kadar otadadır ki bu çıplaklık sizi uyandırır. Her şeyin göz önünde ve sansürlü tezahür ettiği bu yerde ben de gözlerimi açtım. Eninde sonunda bu bir bireysel macera. İyi ki gitmişim, görmüşüm, yaşamışım.

Hindistan'dan Türkiye'ye dönünce nasıl ilerlediniz?

Hindistan öncesinde Türk Japon Vakfı'nda Hatha Yoga dersleri veriyordum. Aynı yerde bir yıl daha Kundalini Yoga dersi verdim. Daha sonra arkadaşım Fevzi Otman'la beraber bir stüdyo açtık. Biz maddi kaygılarla bakmadık yogaya. Nefes alabileceğimiz, bize ait, tertemiz bir alanımız olsun istedik. Evlendikten ve oğlum Ege doğduktan sonra stüdyoyu bıraktım.

Şimdi gerçekten yogaya gönül vermiş bir gruba Kundalini dersi veriyorum. Bence yogada önce uyum gelir. Çok güzel uyum yakaladık, grup enerjisi yarattık. Hem onlarla mutlu olup hem de üstüne yoga yapmış oluyorum. İletişimde olduğum kişileri, onların mutluluğunu ya da problemlerini düşünebilmek yoganın bir parçası bence. Başkalarının da farkında olmamın bana bir zararı yok. Çoğunluk için ne yapabileceğinizi düşünmenin toplum adına güzel bir tarafı olduğuna, bu duygunun da yoganızın iyi ilerlemesinin bir işareti olduğuna inanıyorum.

Yoganın iyi ilerlemesi beden, zihin ve ruhun dengesiyle de mi ilgili?

Zihin düşünür, algılar, biriktirir. Nefes zihnini kontrol eder. Beden ise sizi bir

yerden bir yere taşıyan araçtır. Zihin çalışırken ruh kendini ifade etmek için bekler. Ruh sadece sessizlikte konuşur ve kendini ifade edeceği zamanı bulmak için bu araçları kullanır.

Nefes kısmını biraz açabilir misiniz?

Nefes, zihni kontrol etmek için bir enstrümandır. Oyuncuların da nefes egzersizleri olur hani; sinirli bir rol için hızlı hızlı nefes alırlar ve kendilerini bu şekilde öfkelenendirip rollerinin içine girerler. Nefesle zihni ve duygularınızı kontrol edebilirsiniz. Yogada ateş nefesi vardır; vücudun ısı artması gerekiyorsa yaparsınız. Soğutucu nefes ise vücut ısısını dengeler, düşürür. Dilin arasından aldığımız bu nefesi yazın güneş altında bir süre uygulayın, üşümeye bile başlayabilirsiniz. Bunun gibi birçok teknik var. Bunlar sadece bazı örnekler.

Sporcu antrenman kaçırınca verimi düşer derler ya, yogada öyle bir şey var mı?

Yogada büyük kalıplar yok. Örneğin ben grubumla haftada bir buluşuyorum, bazen iki. Ben size yolu gösterdikten sonra siz kendi öğretmeniniz oluyorsunuz. Uygulamalarınızı yapar, iç sesinizi ararsınız. Zorlayarak değil, içinizden gelerek yaparsanız hiçbir kalıbın esiri olmazsınız. Kundalini, içinizdeki öğreticiyi uyandırır. Aslında ben, sadece kim olduğunuzu hatırlatanımdır.

Yogaya başladığımız dönemden bugüne neler değişti?

Olumlu ya da olumsuz birçok şey. İnsan gibi yoga da evriliyor. Amacından sapıp gittiği da düşünmüyor değilim yoganın. Aslında amacından çıkıp yeniden doğruyu bulmak da bir yoldur. Belki herkesin yolları birbirinden farklıdır.

Eskiden insanlar manastıra gider, kendini adanmış. Tapınağın kapısında günlerce, aylarca beklermişsin hoca çıkıp sana bir hareket, meditasyon, mantra veya nefes pratiği versin diye. Sonra yaşam boyu sadece o verilene yaparmışsın ve aradığın farkındalığa ulaşmışsın. Şimdi zamanla yarışıyoruz. Bugün manastırda aralıksız 10 saatini vakfedecek kaç kişi sayabiliriz?

Hâlâ Hindistan'da bu şekilde yaşayanları bulmak mümkün. Sabah, öğlen, akşam, ertesi gün aynı hareketi, aynı meditasyonu veya pratiği yıllarca yapanlar yine var. Hindistan'a gidip kendini bir mağaraya kapayan, ihtiyaçları için dilenen, sonra yine kapanıp ruhsal pratikleri yapanlar, doğanın

sesini ve titreşimlerini dinlemeye devam edenler var. Orada saatlerce uygulanan tekniği burada haftada 1-2 saat uygulayarak farkındalığın gelmesini beklemek ne kadar gerçekçi? Günümüz koşullarında bence yürümez.

Amacından sapmakla tam olarak neyin altını çiziyorsunuz?

İşin ticari boyutu çok belirginleşti. Yogadan anlamayan biri stüdyo kuruyor, öyle ya da böyle bir hoca getirip bunun üzerinden para kazanıyor. Hoca kalitesini söyleşide hep vurguladım. Bodoslama gitmeyin, kimden ders alacağınızı araştırın. Yoga bizim kültürümüzde olan bir şey değil. Semazen olacaktır, bir şekilde eğrisini doğrusunu bulup uyum sağlarsın. Oysa yoga bizim genlerimizde yok. Öğreten kişi çok önemli. Çağlardır korunan bilgilerden bahsediyoruz. Bu bilgiler size nasıl geldiyse, yoruma yer olmadan, aynen aktarılmalıdır.

Öğreten kişinin altyapısı harika olsa da tarzı kötü olabilir. Size her şeyi yaptırmaya çalışıyorsa, her dediğini kabul ettirmeye çalışıyorsa uzaklaşın. Boyun fıtığı varsa baş üstünde hareket yaptıran bir hocanın yanında bile durmayın. Yoğurulmak için hazırlanmış köfte harcı değil, insanız sonuçta. Anatominizi bilmeden, hocaya muhtemel rahatsızlıklarınızı anlatmadan yoga hareketlerine başlanmamasını öneririm.

Ben eski sporcuyumdur, esneğimdir. Yine de şu an kafamı dizlerime değdiremiyorum. Bunun yoga açısından bir eksiliğini hissetmedim; benim uyanışımı engellemiyor.

Hindistan'da günde 15-20 saat yoga çalışırken birçok zor hareketi yaptım; merak ediyorsanız ayak parmaklarımı başıma değdirdim falan. Yine de hayatımda bir fark yaratmadı. Yoga bundan öte bir şey.

Yoganın bazı rahatsızlıklara iyi geldiğine yönelik düşünceler var. Sizin bu konudaki yorumunuz nedir?

Yogayla vücudunuzun esneklik ve güç kazandığını söyleyebilirim. İskelet sisteminiz, duruşunuz mutlaka düzelecektir. Bu da düzgün öğretmenle olur. Okuldayken paletli milli yüzücüydim. Palet bel kaslarını çok kuvvetlendirir. 1.500 metre, 3.000 metre yüzerdim. Yüzmeyi bıraktıktan belim garipleşmişti. Fıtık bile olabilir demişlerdi. Yoga bana o dönemde çok iyi gelmişti.

Bunun dışında birikmiş stresin hastalıklara davetiye olduğunu hepimiz biliyoruz. Ruhunuz, psikolojiniz rahatladıkça fiziksel bedeniniz de şifalanır. Tabii ki Instagram veya Facebook'ta paylaşılan bazı hareketleri yapmaya kalksam belsiz kalabilirdim. Kendinizle savaşmayın, bedeninizi sevin. Sosyal medyada birileri şov yapıyor diye siz de bacağınızdaki bağı falan koparmayın; vücudunuza ömür boyu ihtiyacınız olacak.

Günlük yoga pratiğinizin içeriğinden söz edebilir misiniz? Özel bir beslenme programınız var mı?

Kriyalarımı 40'ar gün boyunca aralıksız uygulardım. Günü 10-15 dakikalık bir meditasyonla bitiririm. Kundalini Yoga meditasyonu kısa ve yoğunudur. Ailene vakit kalıyor mu diyenler oluyor da, ondan dakika verdim. Yoga ailenizden soyutlar, her şeyden uzaklaştırır diyenler var; aksine sizi hayata, insana yakınlaştırır. Kendin için değil, bütünün iyiliği içindir her şey.

Kendinizle bağınızı kuramazsanız dışarıdan birini takip etme ihtiyacı doğar. Her şeyi terk edin diyen hocalar da var. Körü körüne kimseyi takip etmeye gerek yok. Bu tehlikelidir, müritliğe bile varabilir. Kendi sesini aramak ve bulmak cesaret işidir. O sesi başkasının uyandırmasını beklemekse işin kolay yolu; manipülasyona, ticarete açık hali. Senden başka kimse sana kendi özgürlüğünü ve karar mekanizmasını veremez.

Beslenme kısmına da geleyim. Herkesin bedeni, alışkanlıkları birbirinden farklı. Beslenmenizin kararını siz vereceksiniz. Siz deneyin, yeter; vücudunuz bir şekilde size ne istediğini anlatacaktır. Yoga ile vegan ya da vejetaryen beslenme çok özdeşleştirilir.

Kundalini Yoga'da da tavsiye ediliyor vejetaryenlik. Ben 15 yıl vejetaryendim. Hamileyken annelik içgüdüleriyle yeniden et yemeye başladım. Bu dönemde 15 yıllık bastırılmışlık katlanarak büyüdü ve birkaç sene epey et tükettim. Sonunda anladım ki benim için et çok da uygun değil; çünkü bir rahatsızlığım var ve bünyem kaldırmıyor. Genellikle bitkisel rejimde daha sakinim ve vücudum daha iyi çalışıyor. Çiğ sebzelerin bana çok iyi geldiğini hissediyorum. Ne yapıp edin, vücudunuzu başkalarının kararlarına bırakmayın.

Yogi, yogini, guru... Bu tanımlamaları bilmeyenler için açıklayabilir misiniz?

Yogi ve yogini, yoga yapanlara denir. Yogini kadın, yogi erkektir. Guru ise bizim kültürümüzdeki ermişlere, evlialara çok yakın bir kelimedir. Gurular, artık bu dünyayı ve hayatı çözmüş, bütüne yardım eden, yol gösteren, nadide varlıklardır. Gözlerinde değişik bir parıltı vardır; o etkileyici ışığı hemen anlırsınız. Nasıl bizler çeşit çeşitsek onlar da kendi içlerinde farklı farklıdır. Naad Yoga'da böyle kişiler, uzun pratikler sonucunda, derin meditasyonda doğanın ve evrenin titreşimlerini duymaya başlamışlar. İşte bu titreşimleri söze ya da sese dönüştürüp tekrar ederek kendi farkındalıklarını arttırmışlar; başta mantra dediğimiz şey yani. Canlı ya da cansız her şeyin titreşimi vardır. Bu da büyük bir enerji doğurur.

Yogaya başlamak isteyenlere neler önerirsiniz?

Eğitim alacakları kişinin, kurumun sertifikasını sorsunlar. Şehir efsanelerine inanmasınlar. İçindeki Kundalini uyanırsa bitersin, mahvolursun demişlerdi bana 2005'te Hindistan'a giderken. Gayet sağlıklı, akli başında ve tek parça dönmüştüm!

Söyleşiyi profesyonel hayatınızla bitirebilir miyiz?

2002'den bu yana ODTÜ Enformatik Enstitüsü'nde grafik tasarımcıyım. Lisede MF öğrencisiydim; fakat resim çalışmalarım vardı ve yeteneğimi grafik tasarım okuyarak değerlendirdim. Fakültemiz ve özellikle stüdyolar çok keyifliydi. Çok değerli sanatçılar eğitmenimizdi. Hatta yogaya bile Bilkent sayesinde başladım diyebilirim; zira bir hocam yaratıcılığımı ilerletmem için değişik alışkanlıklar edinmemi söylemişti. O alışkanlık da yoga oluverdi.

hizmet sektörü ve mühendislik

“Hizmet sektörü çok dinamiktir. Bu sektörde her şey çok çabuk değişir.”

Alper Özdemir (Endüstri Mühendisliği 1993), 25 yıldır Kanada’da yaşıyor ve çalışıyor. Reliance Home Comfort’un başkan yardımcılığını yürüten mezunumuzla hizmet sektöründeki endüstri mühendisliği uygulamalarını konuştuk.

Söyleşiye eğitim hayatınızla başlayabilir miyiz? Endüstri mühendisliğine uzanan süreç nasıl gelişti?

Ben Nazilli’de doğdum, Aydın’da. İlkokulu Nazilli’de bitirdikten sonra ortaokul ve liseyi İzmir’de yatılı okudum. Bornova Anadolu Lisesi’nden mezun olup 1989’da Bilkent Endüstri’ye geldim.

Bilkent’ten sonra yurtdışında okumaya ve çalışmaya nasıl karar verdiniz?

Bu ikisine etki eden gelişmeler birbirinden farklı aslında. Yurt dışında yükseköğrenim görüp Türkiye’ye dönersek daha çok iş olanağıyla karşılaşacağımızı düşünüyorduk sınıftaki arkadaşlarla. Windsor Üniversitesi’nde endüstri mühendisliği yüksek lisansı yaptım. Küreselleşmeye başlayan dünyada farklı ülkelerden firmaların nasıl işlediğini öğrenmek için bir süre Kanada’da çalışıp dönerim diye düşünmüştüm. O dönemde eşimle tanıştım. O da benim gibi dışarıdan gelmişti okumaya, Çin’den. 2-3 yıl çalışırız diye başladığımız serüven Toronto’da 25. senesine girdi.

Reliance Home Comfort kadrosundaki görevinizin ve hizmet verdiğiniz sektörlerin açılımları neler?

Reliance Home Comfort’ta merkezi operasyonlar başkan yardımcısıyım. Kanada’da klima, kalorifer ve su tesisatı montajı ve tamiri hizmeti veriyoruz. Müşterilerimiz kişisel ev sahipleri. 1,8 milyon müşterimiz var. Kanada nüfusunun 36 milyon olduğunu ve yaklaşık 10 milyon ev sahibi bulunduğunu düşünürsek ağıımız geniş.

Ben müşteri hizmetleri, tedarik zinciri, fatura sistemleri, planlama, şirket içi eğitim ve proje yönetiminden sorumluyum. Burada, merkezi operasyonlar başkan yardımcılığı altında, şirketin çoğu günlük operasyonunu ve projelerini benim ekibim yönetiyor. 6 tane müşteri hizmet merkezimiz var. Telefonda yılda 2,2 milyon aramaya yanıt veriyoruz.

Biz bir hizmet organizasyonu olduğumuz için üretim yapmıyor olsak da bütün klima, kalorifer, şofben ve su tesisatı alımı bizde. Tedarik zincirinde Kanada, ABD ve Japonya’dan mal alıyoruz. Aylık fatura işlemleri, dijital satış, paraların bankalardan toplanması ve şirketin hazinesine devredilmesi de bizim ekibin işi. Doğal gazla çalışan aletler sattığımız için teknisyenlerimize birçok konuda teknik eğitimler veriyoruz. Hükümetteki birçok büroyla teknik alanda görüşmeler de yapıyoruz.

1.000’in üzerinde servis kamyonetimiz var. Bunların rotalarını taleplere göre planlayarak 7 gün 24 saat müşteriye yönlendiriyoruz. Servis ekibinin amacı kısa zamanda müşteriye ulaşip tamiri veya montajı gerçekleştirmektir. Sistem hangi ekibin müşteriye yakın olduğunu bildiği ve her kamyonette GPS olduğu için hemen en yakındaki ekibi yollar. Ankara’ya düşünün: Ayrancı’ya Tunalı’daki ekip mi daha kolay ulaşır, Bilkent’ti ki mi? Bu planlamanın bütünü rota optimizasyonu olarak geçiyor.

Sondan başa dönüp Kanada’daki kariyerinizin ilk adımlarını sorabilir miyiz?

Canadian Tire’da başladım. Otomotivden ev aletlerine uzanan çok geniş bir ürün ve mağaza ağına sahip bir perakende şirketi idi. Orada tedarik zinciri yönetimiyle ilgili görevler üstlendim. Dört yıl sonra kendi şirketimi kurmak için ayrıldım.

Girişimcilik fikri nasıl doğdu?

Küçüklüğümde beri hep kendi işimi kurmayı istemişimdir. Canadian Tire’da çalıştıktan sonra oradan 5 arkadaşla bir danışmanlık şirketi kurduk, tedarik zinciri optimizasyonu üzerine. Fikir şöyle oluşmuştu: Piyasada yüksek fiyatla danışmanlık yapan şirketler vardı. Kâr oranları yüksekti; ancak aldığınız hizmet ile çalıştığınız danışmanın kalitesi, verdiğiniz paraya kıyasla düşüktü. Bizim amacımız daha uygun maliyetlerle daha kaliteli danışmanlık yapmaktır.

İşleri bire bir biz kovaladık. Pazartesi sabahıtan uçağa bin. Cuma dön. Hafta sonu dinlenip yine yollara düş. Yaklaşık 4 yılımız böyle geçti. Hollanda, ABD ve Kanada’da projeler gerçekleştirdik. Bir şirketi nasıl idare edebileceğimizi öğrendik. Çok güzel tecrübeler ve anılar biriktirdik. O dönemden müşterilerle bugün de görüşmeye devam ediyorum. 11 Eylül olayları sonucunda piyasa iyice yavaşlayınca 2002’de kapattık ve herkes kendi yoluna gitti.

Takip eden yıllarda hangi sektörlerde ve firmalarda çalıştınız?

Indigo Books & Music, Home Depot Canada, Acklands-Grainger’da çeşitli düzeylerde direktörlük ve yöneticilik yaptım.

Bu şirketlerde ne gibi uygulamalar gerçekleştirdiniz?

Indigo, Kanada’nın büyük kitap zinciridir. Amazon’un rakibidir. Şirketin yenilikçi programı kapsamında bütün süreçlerini

tekrar tasarladık. Tedarik zinciri, stok yönetimi, finans ve perakendede SAP uygulamalarını gerçekleştirdik. SAP 100% entegre bir sistem olduğu için şirketin tüm bölümlerinin nasıl çalıştığını ve diğer bölümlerle etkileştiğini öğrendim. Bu da bana zaman içinde profesyonel açıdan çok fayda getirdi.

Grainger ise halka değil de şirketlere mal satan bir firmaydı. Depolarında 1,3 milyon kalem mal bulunuyordu. Çoğu zaman siparişi hemen ya da ertesi gün yollardık. Firma büyüdükçe depoların kapasitesi yetmemeye başlamıştı. Ayrıca depoları çalıştıran sistem eskiydi. Daha iyi hizmet verebilmek amacıyla Toronto'da 50.000 metrekaarelik tam otomatik bir yeni depo kurduk ve ona Manhattan depo yönetim sistemini uyguladık. 4'ü Kanada'da, 2'si Meksika'da olmak üzere tedarik zincirindeki 6 depoya aynı sistemi kurduk. Böylelikle depolar daha randımanlı işlemeye başladı ve müşterilere ulaşma hızımız arttı.

Yıllardır içinde bulunduğunuz tedarik zinciri yönetiminin endüstrideki yeri sizce nedir?

Tedarik zinciri yönetimi, hemen her sektörden şirketin iyi performans göstermesinde önem arz eden bir konudur. Dükkâna gittiğinizde müşterinin istediği, beklediği, almayı düşündüğü malı rafta getiren sistemdir.

Müşteri olarak malın nereden taşındığını, yolda kamyonun bozulup geciktiğini bilmezsiniz. Tedarik zinciri, böyle birçok detayı planlayıp sonuca ulaşan, endüstri mühendisliğinin devreye girdiği bir yapıdır. Mağazada aradığınız şeyi bulamazsanız zincir aksar. Bir bakıma evde duvarın arkasındaki su boruları gibidir; varlığını ve kıymetini bozulup akıtığında fark edersiniz.

Hizmet sektörüyle endüstri mühendisliğinin etkileşimine dair düşüncelerinizi paylaşır mısınız?

Hizmet sektörü çok dinamiktir; her şey çok çabuk değişir. Bir fabrikada çalışıyorsanız

o gün bir üretim planınız vardır değil mi? Bu plan da acil bir şey olmadıkça değişmez. Hizmet sektörü farklıdır. Çoğu zaman sabah işe geldiğimde ekiple neler yapacağıma yönelik bir planım olsa da plan günde defalarca değişir.

İyi endüstri mühendisleri bu devinime hemen uyum sağlayıp yeni bir plana geçer, çünkü müşteri beklemez. Yöneylemci meslektaşlarım daha iyi anlar; gün boyu yüzlerce, binlerce optimizasyon yapıyoruz. Bunlar hiç kolay işler değil. Ben endüstri mühendislerinin bu sektörde gerçekten başarılı olduklarına inananlardanım.

Ryerson Üniversitesi'nde danışmanlık da yapıyorsunuz.

Evet. Ryerson Üniversitesi'nin kurduğu Digital Media Zone bünyesinde danışmanlık yapıyorum 2012'den beri. DMZ, endüstri ile akademinin ortak çalışma alanı. Hizmet sektörüne atılıp şirket kuran girişimcilere işlerini nasıl büyütebileceklerini, hangi yöntemlerle daha etkin çalışabileceklerini, yeni müşterileri nereden ve nasıl

bulabilecekleri konusunda danışmanlık veriyorum.

Tüm bu bilgiler ışığında hizmet sektörünün artık sizin için bir uzmanlık alanı oluşturduğunu düşünebilir miyiz?

Hizmet sektörünün nasıl çalıştığı ve püf noktaları hakkında epey deneyimim olduğu doğru. Bundandır ki kitap satan bir firmada da, Home Depot gibi bir yapı marketinde de başarılı olabildim. Uzman diyebilir miyiz? O sorunun cevabını daha önce beraber çalışmış olduğum arkadaşlara bırakalım.

Lisans eğitiminizin günümüzdeki yansımalarını öğrenebilir miyiz?

İyi bir okulda endüstri mühendisliği okumak, değişen durumlarda kaynakları nasıl verimli kullanabileceğinizi öğrenmek demektir. Bunu Bilkent'te çok iyi öğrendik. Bölümde çok disiplinli ders çalışmışım. O günlere gidebilseydim başka fakültelerden de ders alırdım. Olaylara çok çeşitli açılardan bakabilir, başka disiplinlerin benzer sorunlara nasıl yaklaştığını öğrenirdim;

çünkü iş dünyasında farklı altyapılardan insanlarla çalışıyoruz.

Bazen de üniversitede hazır imkân varken başka diller öğrenseydim demiyor değilim. Şimdi İspanyolca öğrenmeye çalışıyorum; ama belli bir yaştan sonra dil öğrenmek hiç kolay değilmiş.

Boş zamanlarınızda nelerle ilgileniyorsunuz?

Haftada 5 gün sabah 5:45'te kalkıp spora gidiyorum. 8-9 senedir devam ettirdiğim bu düzen, işten gelen stresi yönetmeye yardımcı oluyor. Boş vakitlerimde yemek de yapıyorum. 10 yıl önce açılış okuluna gitmişim. Değişik tarifler denemeyi severim. Gelecekte Türkiye'den yiyecek ithal etmeyi bile düşünüyorum.

Sizin alanınızı tercih etmek isteyen, hedefini yurt dışı olarak belirleyen gençlere neler önerirsiniz?

Her günün bir diğerinden farklı geliştiği bir iş alanı istiyorsanız, önceden de belirttiğim

gibi, endüstri mühendisleri hizmet sektöründe çok başarılı oluyor. Yurt dışı meselesi ise genç arkadaşların bileceği iş. Amacı yurt dışında çalışmak olanlara, çevrelerini erkenden geliştirmek istiyorlarsa, gençken gitmelerini önerebilirim. Tabii ki Türkiye'deki uluslararası şirketlere girip onların başka ülkelerdeki şubelerine transfer olmak da bir seçenek.

Bu arada bana çok sorulan bir diğer soru ise mühendis kimliğiyle MBA yapmak üzerine. Bunun cevabı, soruyu soranın hedeflerine bağlı aslında. Benim Western Ontario Üniversitesi'nden E-MBA derecem var. MBA diploması bir vizesiz pasaporttur. Sizlere kapılar açacaktır; ama sonunda sizler de kapıdan girerek o eğitimle ilgili bir şey yapmalısınız ki bilgiler kitapta kalmasin. Ben mühendislerin MBA yapmalarının yararlı olduğunu düşünüyorum. MBA bilgilerinizin değeri, özellikle siz iş tecrübesi edindikten ve bilgileri işlemeye başladıktan sonra kendini göstermeye başlayacaktır.

bilKent'ten sonra...

Safacan Kölemen

Kimya 2008

Akademik hayatına Koç Üniversitesi'nde devam eden Dr. Öğr. Üyesi Safacan Kölemen, Kimya Bölümü'nün 2008 mezunlarından.

Dr. Safacan Kölemen, lisansüstü eğitimini de Bilkent Üniversitesi'nde tamamlamış. Yüksek lisansını Kimya Bölümü'nden, doktorasını Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji programından almış. Bu süreçte Angewandte Chemie, Journal of the American Chemical Society, Chemical Science ve Organic Letters gibi dergilerde makaleleri yayımlanmış. Doktora sonrasında UC Berkeley'de araştırmacılık yapan Dr. Kölemen, nöron etkileşimlerinin incelenmesi için floresan görüntüleme ajanlarının geliştirilmesi üzerinde çalışmış. Türkiye'ye döndükten sonra bir süre Roketsan'da görev yapıp 2017'de Koç Üniversitesi'nin Kimya Bölümü'ne transfer olmuş.

Dr. Kölemen'in bilimsel çalışma alanları sentetik organik kimya, kimyasal biyoloji ve biyoorganik kimya başlıkları altında toplanıyor. Genel Kimya, Organik Kimya ve İleri Organik Kimya derslerini veren Dr. Kölemen, fotodinamik terapi uygulamalarında kullanılmak üzere kanser ilaçlarının geliştirilmesi, kanser hücrelerinin seçici olarak görüntülenebilmesini sağlayan floresan moleküler sensörlerin tasarımı ve tanı ile tedaviyi bir arada gerçekleştirebilen yeni nesil ilaçların hazırlanmasına yönelik araştırmalar yapıyor. Türkiye Kimya Derneği ve American Chemical Society üyesi. Özellikle kanser tedavisi çalışmalarında ve genç bilim insanlarının yetişmesinde öncü bir rol oynamayı amaç edindiğini belirten Dr. Kölemen, sözü Bilkent'e de getiriyor:

"Bilkent Üniversitesi, sahip olduğu araştırma kültürüyle öğrencileri soru sormaya, sorgulamaya ve hayallerinin peşinden koşmaya teşvik ediyor. Bu durum, verilen teorik ve pratik eğitimle birleşince gerçekten donanımlı mezunlar ortaya çıkıyor. Yürütülen disiplinlerarası projeler, öğrencilere problemlere farklı açılardan bakma yetisi kazandırıyor. Akademik kariyerimde karşılaştığım sorunların çözümünde Bilkent'te edindiğim sağlam temel ve tecrübeler her zaman en büyük yardımcım olmuştur. Lisanstayken Kimya Topluluğu'nun kurucu ekibinde yer aldım ve mezun olana dek topluluk bünyesinde çalışmalar yürüttüm. Ayrıca İşletme ve Ekonomi Topluluğu'nda görev yaptım. Organizasyon ve yönetim becerilerimin gelişmesini sağlayan bu kulüp etkinlikleri, sosyal çevremi genişletmeye ve bugün de görüştüğüm dostlar edinmeye ön ayak oldu."

Boş zamanlarında eşile tiyatro gitmekten hoşlanan Dr. Kölemen, futbola ve yüzmeye de ilgi duyuyor.

Anıl Düvenci

Hukuk 2009

Anıl Düvenci, ING Bank'ın Hollanda kadrosunda çalışıyor. Hukuk Fakültesi'ni 2009'da bitirmiş.

Mezuniyeti sonrasında avukatlık stajını bitirip Ankara Barosu'na kaydını yaptıran Anıl Düvenci, kariyer adımlarını Hollanda'da atmaya karar vermiş. Rotterdam'daki Erasmus Üniversitesi'nde ticaret hukuku yüksek lisansını tamamlayan Düvenci, Credit Europe Bank'ta hukuk danışmanlığı yapmaya başlamış. Haziran 2014'ten beri ING Bank'ın Amsterdam'daki genel merkezinde, finansal piyasalar bölümünde türev piyasaları hukuk danışmanı.

Bankacılık ve finans hukuku çerçevesinde uluslararası bankalar, aracı kurumlar, özel sermaye şirketleri ve diğer finans kuruluşlarıyla "hedging" işlemlerine yönelik çalışıyor. Uluslararası Takas ve Türevler Birliği (ISDA) sözleşmeleri başta olmak üzere benzer dokümanların müzakerelerini yürütüyor ve ilgili projelere hukuksal danışmanlıkta bulunuyor. Bu kapsamda bankanın Singapur ve İngiltere operasyonlarında geçici görevlendirmeler de almış olan Düvenci'nin Bilkent hakkındaki görüşleri ise şöyle:

"Fakültedeki Türkçe temel hukuk dersleriyle birlikte aldığım İngilizce içerikli derslerin şu anki işime büyük katkısı oluyor. Bilkent Üniversitesi'nin bizleri analitik düşünmeye yöneltmesi ve çözüm odaklılık prensibini özümsetmesi, olaylara hukuki açılarla beraber birçok başka perspektiften de bakabilmemin önünü açtı. Aynı sıralarda oturduğum pek çok sınıf arkadaşım, bugün dünyanın farklı köşelerinde değerli görevler icra etmekte. Böyle bir sosyal ve profesyonel ağa sahip olmak, Bilkent mezunu olmanın ayrıcalıklardan yalnızca bir tanesi."

Hobilerinin merkezinde doğa olan Düvenci, rüzgâr sörfünü, zıpkınla balık avlamayı ve kamp yapmayı seviyor.

Psikoloji Bölümü'nden 2013'te diploma alan Erdem Ocak, gelişim psikolojisi alanında ilerliyor.

Erdem Ocak, Ehil Eğitim ve Danışmanlık Merkezi'nde uzman gelişimsel psikolog. Çocukların gelişimiyle ilgili olarak sosyalleşme, okula uyum ve davranışlar konularında danışmanlık isteyen ailelerle çalışıyor; hafıza, gelişim ve algı içerikli psikolojik testler aracılığıyla çocukların gelişim süreçlerini takip ediyor.

Çocuklar için müzik terapi eğitimleri ile sınav kaygısı, özgüven ve iletişim problemlerine yönelik ritim, enstrüman, vokal, doğaçlama ve dans etkinlikleri yürüten Ocak, Ufuk Üniversitesi'nde "Müzik Terapinin Özel Gereksinim Gerektiren Çocukların Sosyal İletişim Becerilerine Etkisi" başlıklı yüksek lisans tezine devam ediyor. Müzik terapi alanının Türkiye'de çok yeni olduğunu belirten Ocak, psikoloji ve müzik etkileşiminde topluma katkı sağlayacak bilimsel çalışmalara imza atmak istiyor.

Müzik tutkusu üniversite yıllarına dayanan Ocak, Müzik Kulübü'nün yönetiminde bulunmuş ve bahar şenliklerinde arkadaşlarıyla beraber sahne almış. Kendi grubuyla Ankara'da sahneye çıkmaya devam ediyor. Bilkent Üniversitesi'nde okurken Toplumsal Duyarlılık Projeleri'nde Down sendromlu çocuklar için katıldığı ritim atölyesi sayesinde bugünkü çalışmalarının temelini attığını vurgulayan Ocak, üniversitemiz hakkındaki düşüncelerini de paylaşıyor: "Bilkent'in eğitim kalitesi tüm dünyaca bilinmekte; bu yüzden diplomanız mülakatlarda birçok adayı geride bırakmaya yetiyor. Derslerin içeriği, İngilizce eğitim, sosyal çevrenin çeşitliliği... Bilkent ve öğretim kadrosu benim için her zaman ayrı bir yerde olacak."

Türk Psikologlar Derneği, Müzik Terapi Derneği ve Serebral Palsili Çocuklar Derneği üyesi olan Ocak, ayrıca Avrupa Birliği'nin Oyuncak Kütüphanesi projesinde görev alıyor. Çeşitli toplumsal faaliyetler çerçevesinde maraton da koşan genç psikolog, bisiklet turlarına ve doğa yürüyüşlerine meraklı.

Erdem Ocak

Psikoloji 2013